

	Obsah	
2.15.	Aerodynamická poloha	str.
2.16.	Předmluva	3
Obsah	Obsah	7
Přehled nejdůležitějších označení	Přehled nejdůležitějších označení v rozběhu	11
1.	Fyzika atmosféry	13
1.1.	Mezinárodní standardní atmosféra (MSA)	13
1.1.1.	Teplota vzduchu	14
1.1.2.	Tlak vzduchu	14
1.1.3.	Hustota vzduchu	15
1.1.4.	Tíhové zrychlení	15
2.	Aerodynamika	17
2.1.	Zákony a definice	17
2.2.	Obtíkání tělesa	31
2.2.1.	Základy proudění vzduchu	31
2.2.2.	Proudnice, proudová trubice	31
2.2.3.	Třírozměrové a dvojrozměrové proudění	32
2.2.4.	Třírozměrové obtékání letounu	32
2.2.5.	Tvar proudnic při obtékání křídla, trupu a ocasních ploch	33
2.3.	Mezní vrstva	35
2.3.1.	Laminární a turbulentní mezní vrstva	35
2.4.	Stagnace	41
2.4.1.	Náběžný bod	41
2.5.	Zešikmení proudu	41
2.5.1.	Vztah k srázový úhel	43
2.6.	Geometrické charakteristiky profilu a křídla	43
2.6.1.	Tvar profilu	43
2.6.2.	Tvar křídla	45
3.5.1.	Zatížka. Sily působící na letoun v ustálé horizontální letu	111
3.5.2.	Rovnováha síl a kinematické letové veličiny v ustálé horizontální zatížce	112

2.7.	Odpor	47
2.7.1.	Škodlivý, parazitní odpor	47
2.7.1.1.	Škodlivý odpor a rychlosť	48
2.7.2.	Indukovaný odpor a rychlosť	48
2.7.3.	Celkový odpor letounu	49
2.7.3.1.	Celkový odpor v závislosti na V_{IAS}	50
2.7.3.2.	Rychlosť V_{IAS} v bodě minimálného odporu	50
2.7.3.3.	Závislosť odporu na rychlosťi	52
2.7.4.	Přízemní efekt	54
2.7.4.1.	Vliv přízemního efektu na indukovaný odpor	54
2.7.4.2.	Vliv přízemního efektu na úhel náběhu při odtržení	56
2.7.4.3.	Vliv přízemního efektu na součinitel vztlaku	56
2.7.4.4.	Vliv přízemního efektu na vzletové a přistávací charakteristiky letounu	57
2.8.	Aerodynamický střed	58
2.8.1.	Působiště vztlaku a součinitel momentu profilu	58
2.9.	Úhel náběhu	60
2.9.1.	Úhel náběhu a úhel nastavení	60
2.10.	Nabíhající a odtékající proud	61
2.10.1.	Nabíhající proud viz 2.4.1.	61
2.10.2.	Odtékající proud.	61
2.10.2.1.	Odpor a úplav za profilem	61
2.11.	Aerodynamická jemnost, tvar a štíhlost křídla viz kap. 2.6.2	62
2.12.	Tah, tihová síla, výslednice aerodynamických sil	62
2.12.1.	Síly působící na letoun	62
2.13.	Tvorba vztlaku a odporu	65
2.13.1.	Dvojrozměrové obtékání profilu	65
2.13.1.1.	Rozložení vztlaku po profilu	65
2.13.2.	Vznik odporu viz. kap. 2.7	67
2.13.3.	Úhel náběhu viz. kap. 2.9	67
2.13.3.1.	Vliv úhlu náběhu profilu na vztlak	67
2.14.	Aerodynamické součinitele	68
2.14.1.	Součinitel vztlaku C_L	68
2.14.2.	Součinitel odporu C_D	69

2.15.	Aerodynamická polára	70
2.16.	Pádová rychlosť	72
2.16.1.	Odtržení proudu při velkých úhlech náběhu	72
2.16.2.	Popis vztakové čáry	73
2.17.	Znečištění aerodynamických ploch	74
2.17.1.	Led a jiné znečištění	74
2.17.2.	Deformace a změny, stárnutí draku	75
3.	Teorie letu	77
3.1.	Úvod	77
3.1.1.	Definice a základní rozdělení mechaniky letu	77
3.2.	Vzájemný vztah mezi vztlakem, tříhou silou, tahem a odporem	86
3.2.1.	Přímočarý ustálený horizontální let	86
3.3.	Klouzavost	87
3.3.1.	Síly působící na letoun v ustáleném klouzavém letu	87
3.4.	Ustálené lety a výkony	96
3.4.1.	Potřebný tah	96
3.4.2.	Potřebný výkon	97
3.4.3.	Optimální režim letu	99
3.4.4.	Ekonomický režim letu	99
3.4.5.	Maximální rychlosť	101
3.4.6.	Minimální rychlosť	102
3.4.7.	Obálka režimu letu	105
3.4.8.	Stoupavý let a síly působící na letoun při stoupání	106
3.4.9.	Klesavý let a síly působící na letoun při klesání s pracujícím motorem	109
3.5.	Teorie zatáčky	111
3.5.1.	Zatáčka. Síly působící na letoun v ustáleném horizontální zatáčce	111
3.5.2.	Rovnováha sil a kinematické letové veličiny v ustálené horizontální zatáčce	112

3.5.3.	Letové výkony v zatáčce. Mezní zatáčky	114
3.6.	Pevnostní omezení a letová obálka	118
3.6.1.	Přehled provozních omezení	118
3.6.2.	Obratová obálka zatížení	122
3.6.3.	Poryvová obálka zatížení	125
3.7.	Prostředky na zvýšení vztlaku	125
3.7.1.	Zvyšování $C_{L_{max}}$	125
3.7.2.	Klapky na odtokové hraně a důvody pro použití při vzletu a přistání	126
3.7.3.	Popis vztlavkových prostředků na náběžné hraně	129
3.7.4.	Vířice	132
3.8.	Prostředky ke snížení poměru c_l/c_d a ke zvýšení odporu	135
3.8.1.	Spoilery a důvody k jejich použití během různých fází letu	135
3.8.2.	Aerodynamické brzdy jako prostředek zvyšování odporu a důvody pro použití v různých fázích letu	137
4.	Stabilita	139
4.1.	Definice a základní pojmy	139
4.2.	Statická stabilita	140
4.2.1.	Podélná statická stabilita	140
4.2.2.	Stranová statická stabilita	146
4.2.2.1.	Směrová statická stabilita	146
4.2.2.2.	Příčná statická stabilita	149
4.3.	Dynamická stabilita	154
4.3.1.	Podélná dynamická stabilita	154
4.3.2.	Stranová (příčná + směrová) dynamická stabilita	155
	Příklady zkušebních testů	157
	Použitá a doporučená literatura	163
2.14.	Aerodynamické součinitely	68
2.14.1.	Součinitel vztlaku C_L	68
2.14.2.	Součinitel odporu C_D a inlémostrojové součinitel v množství sítí vztahem vztahem k součiniteli inlémostrojového součinitela v využití vztahem vztahem k součiniteli sítí inlémostrojového součinitela	68
FD ČVUT Praha CZ/I-47-004		10